

## Για ποια δικαιώματα μιλάμε;



Ζούμε στον κόσμο που ένα παιδί πεθαίνει κάθε 5 λεπτά από τη βία. Για ποια δικαιώματα μιλάμε;

Της **Μαριέλλας Αντωνοπούλου**

Ήταν 20 Νοεμβρίου του 1989 όταν ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών προχώρησε στην υπογραφή μιας Διεθνούς σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού. Σήμερα η Χάρτα των Δικαιωμάτων του Παιδιού είναι υπογεγραμμένη από 193 χώρες στον κόσμο, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα, η οποία προχώρησε στην επικύρωσή της το 1992.

Σε έναν ιδανικό κόσμο, η συγκεκριμένη κατοχύρωση θα ήταν απολύτως περιττή. Αλλά καθώς δεν ζούμε σε έναν τέτοιο, η διασφάλιση των δικαιωμάτων των παιδιών είναι απαραίτητη, κυρίως σε πρακτικό επίπεδο, με νομικά δεσμευτικό χάρτη. Η θεωρία επιβεβαιωμένα δεν αρκεί.

### **Η Χάρτα των Δικαιωμάτων του παιδιού**

Δικαιούμαι να έρθω στη ζωή. Δικαιούμαι να υπάρξω.

Δικαιούμαι να ζήσω σε έναν κόσμο που σέβεται και προστατεύει το φυσικό περιβάλλον.

Δικαιούμαι να έχω ελεύθερη πρόσβαση στο μαγικό κόσμο της γνώσης.

Δικαιούμαι να έχω ελεύθερο χρόνο και χώρο για να παίζω.

Δικαιούμαι να μάθω τι είναι καλό για την ψυχική και τη σωματική μου υγεία.

Δικαιούμαι να περνάω αρκετό χρόνο με τους γονείς μου.

Δικαιούμαι να ζήσω με αθωότητα και ανεμελιά τα παιδικά μου χρόνια.  
Δικαιούμαι να ζήσω σε μια κοινωνία που προστατεύει τα προσωπικά δεδομένα.  
Δικαιούμαι έναν κόσμο ανθρώπινο, δίκαιο και ειρηνικό. Έναν κόσμο στον οποίο θα μεγαλώσω  
αύριο τα δικά μου παιδιά.



Μαριλέλλα Αντωνοπούλου

### **Οι αριθμοί που ακόμα πληγώνουν**

31 χρόνια μετά την υπογραφή της συνθήκης, τα επίσημα στοιχεία συνεχίζουν να σοκάρουν. Σύμφωνα με τον ΟΗΕ, ένα παιδί πεθαίνει εξαιτίας της βίας κάθε 5 λεπτά.

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, κάνει λόγο για τουλάχιστον 55 εκατομμύρια παιδιά σε 49 ευρωπαϊκές χώρες που κακοποιούνται ή παραμελούνται σε όλη τη διάρκεια της παιδικής τους ηλικίας, με κάθε μορφή βίας: σωματική, ψυχολογική και σεξουαλική.

150 εκατομμύρια κορίτσια και 73 εκατομμύρια αγόρια σε παγκόσμιο επίπεδο βιάζονται ή πέφτουν θύματα σεξουαλικής βίας κάθε χρόνο, συνήθως από κάποιο άτομο της οικογένειάς τους. Η Europol υπολογίζει πως πάνω από 10 εκατομμύρια παιδιά έχουν εξαφανιστεί στη διάρκεια της πρόσφατης μεταναστευτικής και προσφυγικής κρίσης.

Η κατάσταση είναι ακόμα πιο κρίσιμη για τα παιδιά με συνέπειες άμεσες στην υγεία και την ευημερία τους, οι οποίες όπως επιβεβαιώνουν οι μελέτες, αν δεν αντιμετωπιστούν άμεσα, θα διαρκέσουν μια ζωή. Το όραμα για έναν καλύτερο κόσμο περνάει πρώτα μέσα από το φάσμα της παιδικής ευτυχίας, η οποία απαιτεί από εμάς συνεχή εγρήγορση για να μην κλονιστεί κι άλλο.

«Έξω από το παράθυρό μας, ο κόσμος υποφέρει. Γεμάτα νοσοκομεία πλημμυρισμένα από πόνο. Η διαφορετικότητα συναντά την απαξίωση. Ακούμε το κλάμα της μητέρας Γης. Είμαστε τα παιδιά της, που δεν μπορείς να τα κάνεις να σωπάσουν. Θα ακούσει το ποίημα μας για τα δάση της, το τραγούδι μας για τους ωκεανούς.

Το κάλεσμά μας θα είναι μια καταιγίδα. Δεν είμαστε ούτε πολύ νέοι ούτε πολύ μικροί. Ρατσισμός, διακρίσεις, ανισότητα. Ας βάλουμε ένα τέλος σε όλα αυτά. Με μάσκα, αλλά όχι χωρίς λαλιά» είναι το μήνυμα των παιδιών στη φετινή εκστρατεία της UNICEF με αφορμή τη σημερινή ημέρα.

Η Παγκόσμια Ημέρα για τα Δικαιώματα του Παιδιού είναι στιγμή επισήμανσης αλλά τίποτα δεν ξεκινάει ούτε και σταματάει εδώ. Η μάχη για έναν καλύτερο κόσμο που θα σέβεται το γεγονός ότι τα παιδιά δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται ως μικρογραφίες των ενηλίκων, αλλά ως οντότητες με μια ολόδική τους διάσταση και πληθώρα αναγκών, ανεξαρτήτως φύλου, ηλικίας, καταγωγής είναι διαρκής και αφορά τον καθένα μας.

Τους γονείς και την οικογένεια που ακούν, κατανοούν, φροντίζουν τα παιδιά τους, τους δασκάλους που διαπαιδαγωγούν με ευθύνη και σεβασμό στις ικανότητες του καθενός, την κοινωνία που εξασφαλίζει τις καλύτερες συνθήκες εξέλιξης μέσα σε ένα πλαίσιο ελευθερίας της προσωπικότητάς τους. Το κράτος που μεριμνά ολοκληρωμένα, προστατεύοντας με κάθε τρόπο τα περίφημα δικαιώματά τους.

## **Οι 7 καθημερινοί παράγοντες που κάνουν τα παιδιά ευτυχισμένα**

### **Τηρούν ένα πρόγραμμα στο φαγητό τους**

Μπορεί να ακούγεται πολύ απλό για να συνιστά παράγοντα ή στρατηγική με στόχο την ευτυχία, αλλά ξανασκέψου το. Πώς νιώθεις εσύ όταν πεινάς; σίγουρα καθόλου ευχάριστα, πόσο μάλλον ένα παιδί, ανεξαρτήτου ηλικίας.

Άλλωστε η πείνα είναι ένας από τους βασικούς λόγους της γκρίνιας και του κλάματος. Τρώγοντας ανά τακτά χρονικά διαστήματα και πάνω απ' όλα τροφές που του κάνουν καλό, αναπτύσσεται φυσιολογικά τόσο το σώμα όσο και ο εγκέφαλος. Νιώθει πλήρες, ήρεμο, φροντισμένο και άρα χαρούμενο.

### **Κοιμούνται επαρκώς**

Άλλη μία βιολογική ανάγκη που πρέπει να τηρείται με σταθερό πρόγραμμα. Οι γονείς μαθαίνουν στα παιδιά να κοιμούνται, και στα πρώτα χρόνια της ζωής τους, είναι αποκλειστικά δική τους ευθύνη να εξασφαλίζουν τις ιδανικές συνθήκες γι' αυτό.

Αποτελεί προτεραιότητα και δεν χρειάζεται να πηγαίνουν στο κρεβάτι όταν αρχίζουν να γκρινιάζουν από τη νύστα και άρα βρίσκονται σε υπερένταση. Το να παραμένει ξύπνιο μέχρι αργά το βράδυ γιατί περνάει καλά μαζί μας δεν είναι δικαιολογία. Ο ποιοτικός ύπνος είναι σημαντικός για την ορθή του ανάπτυξη.

### **Παίζουν ελεύθερα**

Καλοί οι κανόνες και η πειθαρχία, αλλά το παιχνίδι, μία ακόμα βασική ανάγκη του, είναι εξίσου δημιουργικό και ουσιαστικό όταν το παιδί νιώθει πως μπορεί να το κάνει όπως εκείνο θέλει. Ειδικά σήμερα που τα μικρά μπαίνουν σε πρόγραμμα δραστηριοτήτων από νωρίς, είναι επιπλέον ανάγκη να μπορούν να παίζουν χωρίς αυστηρή καθοδήγηση και οδηγίες, αλλά αυτοσχεδιαστικά. Άλλος ένας παράγοντας που ενισχύει την αυτοπεποίθηση και την ανάληψη πρωτοβουλιών.

### **Εκφράζουν τα συναισθήματά τους**

Συχνά εμείς οι μεγάλοι δείχνουμε αδύναμοι ή μη διατεθειμένοι να διαχειριστούμε ψύχραιμα ένα παιδί που ξαφνικά αρχίζει να φέρεται έντονα. Το κλάμα του, την υπερδραστηριότητά του, την έντασή του. Κι όλα αυτά συχνά οδηγούν σε παρατηρήσεις, τιμωρία και καταπίεση.

Εννοείται πως όρια στη συμπεριφορά πρέπει να μπαίνουν, γιατί αυτή η παιδική «τρέλα» υποδηλώνει πως το παιδί μ' αυτόν τον τρόπο αναζητά μέχρι πού μπορεί να φτάσει, ωστόσο ας μην ξεχνάμε ποτέ πως με το να τα μειώνουμε και να τα ντροπιάζουμε δημόσια ή να αντιμετωπίζουμε όλες τις ανήσυχες συμπεριφορές του με τον ίδιο επικριτικό τρόπο, οδηγούμαστε με ακρίβεια στη διαμόρφωση της προσωπικότητας ενός παιδιού που θα φοβάται να εκφράσει τα συναισθήματά του.

### **Το παιδί νιώθει οτι μπορεί να επιλέξει**

Τα παιδιά έτσι κι αλλιώς ελέγχουν λίγο τις ζωές τους. Όλες οι σημαντικές αποφάσεις για εκείνα παίρνονται από τους γονείς, οι οποίοι τους υποδεικνύουν το σωστό και το λάθος, τι να φάνε, πόσο να παίξουν, τι να πουν. Αυτός είναι ένας πολύ ασφαλής τρόπος, ωστόσο, αξίζει να θυσιάσουμε λίγο από αυτό τον έλεγχο ώστε να αισθανθεί ένα παιδί ότι έχει επιλογές, ότι παίρνει πρωτοβουλίες για λιγότερο ουσιαστικά πράγματα που καθορίζουν την ανάπτυξή του.

### **Αισθάνονται ότι τα ακούν**

Τα παιδιά λειτουργούν αρκετά με το ένστικτο. Από πολύ μικρή κιόλας ηλικία είναι αναπτυξιακά ώριμα ώστε να μπορούν να αντιληφθούν πότε οι γονείς ακούν στ' αλήθεια αυτό που λένε και δίνουν συνειδητή σημασία στις αντιδράσεις τους ή λειτουργούν μηχανικά.

Το παιδί που νιώθει ευτυχισμένο αισθάνεται την αμέριστη προσοχή των πιο αγαπημένων του ανθρώπων. Πρέπει να ακούμε αυτό που λέει, να τον υπολογίζουμε ως συνομιλητή ώστε να δημιουργήσουμε μία ανοιχτή και ουσιαστική σχέση μαζί του.

### **Έχουν όρια**

Το ασταμάτητο «ναι», η στάση «ό,τι θέλει το παιδί» και η ελευθερία που μπερδεύεται με την ασυδοσία δεν είναι παράγοντες ευτυχίας για ένα παιδί. Ήδη από τους πρώτους μήνες της ζωής του, τα ανθρωπάκια αυτά αναζητούν μέχρι πού τους επιτρέπεται να συμπεριφερθούν έντονα και να κάνουν ό,τι θέλουν.

Η απουσία ορίων μόνο καλό δεν τους κάνει, ίσα ίσα που τους προκαλεί σύγχυση. Αντίθετα, η οριοθέτηση που γίνεται από τους γονείς δημιουργεί αίσθημα ασφάλειας και προστασίας στα παιδιά. Τα όρια ως διαδικασία δεν είναι μόνο αυστήροτητα ή τιμωρία.

Είναι ένα εφόδιο που μπορεί να καθορίσει και τη ζωή του μετέπειτα, ως ενήλικα. Βάζοντας όρια σ' ένα παιδί, του διδάσκουμε να έχει αυτοέλεγχο και να μην παροσύρεται από την όποια βλαβερή παρόρμηση.

20.11.2020

Πηγή: [Ladylike.gr](http://Ladylike.gr)